387475 ـ می‌خواهد به خواستگاری دختری برود و سن واقعی‌اش را به خانوادۀ دختر نگوید

سوال

من و یک دختر که سنش خیلی از من کمتر است برای ازدواج توافق کردیم و می‌خواهیم با هم ازدواج کنیم اما سن واقعی من را به خانواده‌اش نگوییم و مثلا ده سالش را کم کنیم. آیا این کار از نظر شرعی جایز است یا گناهکار می‌شویم؟ لطفا پاسخ دهید تا بتوانیم تصمیم مناسبی بگیریم.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

شکی در این نیست که الله تعالی دروغ را حرام ساخته و بر مؤمن واجب کرده که در سخنانش صادق باشد و بلکه پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ کسی را که به دروغ ادامه می‌دهد تهدید نموده که سرانجامش دوزخ است و فرموده است: «از دروغ برحذر باشید زیرا که دروغ به فجور (بدکاری) راهنمایی می‌کند و فجور به آتش راهنمایی می‌کند و شخص همواره دروغ می‌گوید و در پی دروغ می‌افتد تا آنکه نزد الله به عنوان کذاب نوشته می‌شود». به روایت بخاری (۵۷۴۳) و مسلم (۲۶۰۷) از حدیث عبدالله بن مسعود رضی الله عنه.

ثانیا:

دربارۀ صفات شوهر که در ازدواج شرط شده، اصل بر این است که این حق زن است، زیرا او در این باره صاحب شأن است، اما این مانع از آن نمی‌شود که اولیای او دربارۀ برخی از شروط حق دخالت نداشته باشند یعنی اگر ببینند که مسئله‌ای به سوء عشرت بین آن دو می‌انجام یا بنابر اسباب دیگری مشکلات برای او پیش خواهد آمد. بنابراین نمی‌توان نظر خانوادۀ دختر را به طور کامل کنار گذاشت. برای همین شریعت نکاح زن را به دست ولی او قرار داده و خودش خود را به عقد کسی در نمی‌آورد زیرا ولی او بنابر خبره و تجاربش در زندگی به مقاصد نکاح آگاه‌تر است و بر ولی واجب است که آنچه بهتر است را برای او انتخاب کند و بنابر مصلحت او عمل نماید.

شاید ولی زن این تفاوت سنی را به مصلحت او نبیند و شاید هم بنابر اسبابی از این اختلاف سن چشم پوشی نماید.

و این بر حسب سرزمین‌ها و جوامع و حتی شرایط زن متفاوت است.

از سوی دیگر نباید گمان برد که پنهان کردن سن حقیقی مدت زیادی به طول می‌انجامد بلکه غالبا ـ ولو پس از مدتی ـ به آن پی می‌برند و آنگاه است که سبب اختلاف و بگومگو و درگیری می‌شود و شرع از هر آنچه باعث نزاع بین مسلمانان شود، نهی کرده است. الله تعالی می‌فرماید:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ [سورۀ حجرات: ۱۰] (همانا مؤمنان برادرند)، و پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: «بندگان الله [و] برادران یکدیگر باشید» به روایت بخاری (۶۰۶۴) و مسلم (۲۵۶۳).

حاصل آنکه:

دروغ در امر ازدواج، دروغی است واضح که برای ارتکاب آن هیچ توجیه شرعی سراغ نداریم و واجب آن است که دروغ را در همۀ امورت ترک کنی و هرگز زندگی‌ات را با چنین چیزی شروع نکنی و حقیقت را به خانوادۀ او بگویی سپس به آنان اختیار بدهی تا وضعیت برایشان روشن باشد و بدون دروغ و تدلیس تصمیم بگیرند.

پیش از آن استخاره کن و از الله خیر بخواه زیر الله سبحانه و تعالی است که خیر بنده را می‌داند و آن را برای بنده‌اش مقدر می‌سازد. الله تعالی می‌فرماید:

وَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَى أَنْ تُحِبُّوا شَيْئاً وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لا تَعْلَمُونَ [سورۀ بقره: ۲۱۶]

(و چه بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است، و الله می‌داند و شما نمی‌دانید)،

و می‌فرماید:

فعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئاً وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْراً كَثِيراً [سورۀ نساء: ۱۹]

(پس چه بسا چیزی را خوش ندارید و الله در آن چیز برای شما خیر بسیاری قرار دهد).

والله اعلم.